

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Jiřího Vyvadila a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci stěžovatele **O. R.**, zastoupeného Mgr. Ervínem Perthenem, advokátem se sídlem v Hradci Králové, Velké náměstí 135/19, za účasti **Ministerstva vnitra**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 4. 2004, č. j. 30 Az 139/2003 - 37,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán“), ze dne 3. 6. 2003, č. j. OAM-672/VL-19-K01-2003, nebyl stěžovateli dle ust. § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), udělen azyl a současně bylo vysloveno, že se na něj nevztahuje překážka vycestování dle ust. § 91 zákona o azylu.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu, která byla zamítnuta napadeným rozhodnutím krajského soudu, protože soud dospěl k závěru, že správní orgán dostatečně zjistil skutkový stav věci a rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem.

Ve včas podané kasační stížnosti namítl stěžovatel stížní důvody obsažené v ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního,

ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Domnívá se, že je u něho dána podmínka pro udělení azylu spočívající v existenci odůvodněného strachu z pronásledování, a to pro jeho problémy na Ukrajině, které měl s policií, neboť jí odmítl spolupráci při dopadení drogového dealera, následkem čehož byl perzekuován a stíhán za činy, kterých se nedopustil, přičemž neměl reálnou možnost domoci se ochrany u státních či nevládních organizací. Je tedy u něj dána překážka vycestování dle ust. § 91 zákona o azylu. Dále namítl, že rozhodnutí správního orgánu nebylo podepsáno oprávněnou osobou, v důsledku čehož se vlastně nejedná o správní rozhodnutí, a to pro jeho neúplnost, což měl deklarovat již soud v napadeném rozhodnutí. Podotýká, že rozhodnutí krajského soudu je stiženo závažnou procesní vadou, neboť tento opomněl rozhodnout o nákladech řízení státu. Stěžovatel navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci zpět k dalšímu řízení. Současně požádal soud o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Správní orgán ve svém vyjádření uvedl, že pokud jde o stěžovatelem tvrzený odůvodněný strach před pronásledováním, musí jít o pronásledování pro některý ze zákonných důvodů, což však stěžovatel neprokázal. K námitce absence podpisu oprávněné osoby poukázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2004, sp. zn. 2 Azs 64/2003. Navrhl zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku.

Ze správního spisu, který soudu předložil správní orgán, vyplynuly následující podstatné skutečnosti:

Stěžovatel podal dne 16. 2. 2003 návrh na zahájení řízení o udělení azylu. Dne 14. 4. 2003 byl se stěžovatelem veden, v ruském jazyce za účasti tlumočníka, pohovor k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu na území České republiky, ze kterého byl vyhotoven protokol. Stěžovatel uvedl, že jeho život na Ukrajině je ohrožen ze strany úřadů a policie. Na výzvu svého kamaráda se zapojil do policejního vyšetřování drogového dealera. Poté byl policií několikrát bezdůvodně obviněn z činů, které nespáchal, dokonce byl i zbit. Proti jednání policie se nepokusil obrátit na soud, neboť to nemělo smysl. Vzhledem k okolnosti, že mu náčelník policie otevřeně vyhrožoval, rozhodl se pro odchod z Ukrajiny.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Dle písm. b) citovaného ustanovení lze kasační stížnost podat pouze z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Podle písm. d) citovaného ustanovení lze kasační stížnost podat pouze z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Dle ust. § 12 zákona o azylu azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Podle ust. § 47 odst. 5 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), v písemném vyhotovení rozhodnutí se uvede též orgán, který rozhodnutí vydal, datum vydání rozhodnutí, jméno a příjmení účastníků řízení. Rozhodnutí musí být opatřeno úředním razítkem a podepsáno s uvedením jména, příjmení a funkce oprávněné osoby. Zvláštní právní předpisy mohou stanovit další náležitosti rozhodnutí.

Prvním stížním bodem, který uvádí stěžovatel ve své kasační stížnosti, je odkaz na jeho údajný „odůvodněný strach z pronásledování.“ Tvrdí, že jedinou možností, jak řešit jeho situaci, bylo požádat o ochranu jiný stát. S tímto závěrem stěžovatele se však Nejvyšší správní soud nemohl ztotožnit. Z provedeného dokazování jednoznačně vyplývá, že se stěžovatel ani nepokusil řešit svoji situaci, tedy ohrožení své osoby nezákonným jednáním příslušníků milice a soukromých osob, pomocí státního aparátu státu původu. Z listinných důkazů, které jsou součástí spisu, je zřejmé, že stěžovatel měl možnost bránit se pomocí podání stížnosti soudu či využitím služeb nevládních organizací. Ani jednu možnost však nerealizoval. Zcela ve shodě se správním orgánem a krajským soudem uvádí Nejvyšší správní soud, že mezinárodní ochrana může být žadateli o azyl, tedy stěžovateli, poskytnuta pouze v případě, že mu byla odepřena ochrana v zemi původu, tedy na Ukrajině, či je-li tato ochrana neúčinná. Z výše uvedeného však vyplývá, že se stěžovatel ani nepokusil řešit své problémy nastíněným způsobem. Z tohoto důvodu je závěr správního orgánu o tom, že stěžovatel nesplňuje podmínky stanovené zákonem pro udělení azylu, zcela správný. Shodný závěr platí i pro stěžovatelem namítané porušení ust. § 91 zákona o azylu, a to právě s ohledem na možnost stěžovatele požádat o ochranu orgány státu svého původu.

Ve své další námitce stěžovatel tvrdí, že napadené rozhodnutí je nicotné pro absenci podpisu oprávněné osoby. Tuto námitku je třeba posoudit pohledem § 47 odst. 5 správního řádu, který požaduje, aby byl v písemném vyhotovení rozhodnutí uveden také orgán, který rozhodnutí vydal, přičemž toto rozhodnutí musí být opatřeno úředním razítkem a podepsáno s uvedením jména, příjmení a funkce oprávněné osoby. Soud po seznámení se s obsahem správního spisu konstatuje, že tvrzení stěžovatele o absenci podpisu na rozhodnutí o neudělení azylu se zakládá na pravdě, rozhodnutí je tedy stiženo vadou ve smyslu § 47 odst. 5 správního řádu, která by mohla založit jeho neplatnost. Protože však v posuzované věci námitka neplatnosti z důvodu absence podpisu oprávněné osoby v žalobě obsažena nebyla, krajský soud přezkoumávající napadené rozhodnutí v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů nijak nepochybil, když se stěžovatelem opomenutou námitkou chybějícího podpisu nezabýval a napadené rozhodnutí z tohoto důvodu nezrušil. Za těchto okolností ji již nelze účinně uplatnit v kasační stížnosti. Jiná situace by samozřejmě nastala, pokud by napadené rozhodnutí nebylo pouze vadné, nýbrž nicotné. K nicotnosti

správního rozhodnutí by totiž krajský soud musel přihlédnout podle § 76 odst. 2 s. ř. s. i bez návrhu, a pokud by toto krajský soud opomněl, zavdávalo by to na základě námitky stěžovatele v kasační stížnosti důvod ke zrušení tohoto rozsudku v řízení o kasační stížnosti. Absence podpisu oprávněné osoby nahrazená pouze otiskem úředního razítka a podpisem za odrážkou „za správnost“ ovšem nezakládá, jak vyplývá i z formulace „vadné rozhodnutí“, k němuž je nutno přihlédnout „k námitce žalobce“, nicotnost, ale může samo o sobě založit pouze jeho nezákonnost. Nicotnost totiž způsobují typicky takové vady, které spočívají například v rozhodování absolutně nekompetentním orgánem, rozhodování podle právního předpisu, který byl přede dnem rozhodnutí o odvolání bez náhrady zrušen, či absolutní nedostatek zákonem předepsané formy. Vadu vyskytující se v nyní posuzovaném rozhodnutí nelze pokládat za natolik intenzivní, že by mohla založit přímo nicotnost tohoto rozhodnutí. Za nicotné by toto rozhodnutí mohlo být považováno například tehdy, kdyby se posléze ukázalo, že absence podpisu oprávněné osoby odráží fakt, že toto rozhodnutí bylo vydáno zcela bez vědomí této oprávněné osoby. Tak tomu ovšem v daném případě zjevně není. Stěžovatelem uváděné hrozby plynoucí potenciálně z tohoto formálního pochybení žalovaného, například jím tvrzená možnost, že by ne zcela čitelně podepsaná osoba rozhodovala v dalším řízení jako soudce, by byly zcela zásadní, pokud by k nim opravdu došlo. Pak by mohly založit vadu rozsudku krajského soudu, jež by byla oprávněně napadnutelná kasační stížností. V daném případě však k naplnění takové hrozby zjevně nedošlo. Protože tedy předmětná vada nebyla stěžovatelem v žalobě ke krajskému soudu vůbec namítána a jelikož z této vady ve skutečnosti nevzešlo žádné zkrácení procesních práv stěžovatele v řízení před krajským soudem a žádné zhoršení jeho celkové právní situace, nelze tuto vadu správního rozhodnutí chápat jako důvod pro zrušení rozhodnutí krajského soudu v rámci řízení o kasační stížnosti.

Poslední námitku obsaženou v kasační stížnosti, že krajský soud v dané věci rozhodl pouze o nákladech řízení účastníka a opomněl rozhodnout o nákladech řízení státu, shledává Nejvyšší správní soud nepatřičnou, neboť ze spisu není zřejmé, že by v průběhu řízení vznikly státu náklady nad rámec běžné úřední činnosti, proto nevyvstala potřeba o nich rozhodovat.

Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí soudu přezkoumal v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel ve své kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, přičemž konstatuje, že se plně ztotožňuje s právními názory krajského soudu. Ze všech shora uvedených důvodů shledal kasační stížnost jako nedůvodnou, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl bez jednání postupem dle § 109 odst. 1 citovaného zákona, dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Stěžovatel podal návrh, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek dle ust. § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud o návrhu nerozhodl, neboť se jedná o věc, která byla vyřízena v souladu s ust. § 56 odst. 2 s. ř. s., ve spojení s ust. § 120 s. ř. s., přednostně.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Správní orgán nárok na náhradu nákladů řízení nevznesl, proto mu ho soud nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. 2. 2005

JUDr. Radan Malík
předseda senátu